

Les dades públiques: La gallina dels ous d'or?

El debat de l'obertura de les dades se centra avui en la transparència de la informació per acabar amb la corrupció. Segons els experts, demà serà per promoure la reactivació econòmica

KARMA PEIRÓ | Actualitzada el 04/01/2015 00:00

IMAGINEU-VOS L'ESCENA SEGÜENT: un grup de persones estiren una corda per un extrem. Són directors de multinacionals, banquers, representants polítics i responsables de governs autonòmics o locals. Per l'altre extrem de la corda estiren grups d'activistes, petits empresaris i ciutadans de tot tipus, edat i situació econòmica que volen recuperar i conservar les seves dades, a més de saber quin ús se'n fa. Qui estira més fort la corda? A casa nostra, el duel només acaba de començar.

"Per entendre com hem arribat a aquesta situació s'ha de fer una ullada a tres factors que, en el moment actual, convergeixen", explica Gemma Galdon, directora de recerca a Eticas Research & Consulting, una empresa especialitzada en la vigilància i la protecció de les dades. "El primer seria un desenvolupament tecnològic bestial que fa que parlem de les dades com el petroli del segle XXI. La capacitat de processament dels ordinadors actuals creix a un ritme trepidant". Un altre factor, segons Galdon, són els nous reptes comercials que les empreses tenen amb el consumidor. "Els clients ja no estan en un mercat local sinó global, i les empreses necessiten estratègies de màrqueting més agressives per conèixer detalladament els seus hàbits". L'anàlisi de dades soluciona aquest entrebanc, ja que proporciona perfils molt acurats i promet una relació molt més pròxima entre venedor i comprador. El tercer factor és com els governs i les administracions públiques han pujat al carro de l'obertura de dades oferint als ciutadans la informació pública.

Les dades podrien servir per promoure la reactivació econòmica

A Catalunya hi ha actualment al voltant d'una quinzena de portals d' *open data* (dades obertes), i a la resta d'Espanya uns 20 més. "Si fa tres anys no era gaire clar si s'apostaria per oferir en obert les dades públiques, ara ja no hi ha cap mena de dubte -diu Marc Garriga, fundador de DesideDatum Data Company, una consultoria especialitzada en l'obertura de dades-. Des d'ajuntaments de ciutats petites, com el de Rubí i el de Granollers, fins als grans, com el de Barcelona, però també la Generalitat i la Diputació de Barcelona tenen molt clar que el ciutadà reclama aquesta informació".

Garriga argumenta que la creació de moviments cívics com el 15-M, l'aprovació l'any passat de la llei de transparència a Espanya o la corrupceta són raons suficients per haver despertat un interès per les dades públiques. I l'últim baròmetre del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) així ho corrobora en assenyalar que la segona preocupació de la població espanyola, després de l'atur, és la corrupció política i empresarial del país. "No obstant -continua Garriga-, oblidem que l' *open data* no serveix només per saber si els polítics fan bé les coses, sinó també per reactivar l'economia. I no crec que estiguem encara en aquest punt ni a Catalunya, ni a Espanya".

"És una qüestió de temps", assegura Kevin Merritt, fundador de Socrata, la companyia que subministra la plataforma de les principals administracions públiques nord-americanes. La història d'aquesta companyia està lligada al president Barack Obama, quan el 2009 va apostar per la transparència creant el portal Data.gov. Avui des d'aquesta web ja es poden consultar més de 134.000 *datasets* (o conjunt de dades) relacionats amb tots els aspectes de la societat nord-americana. "La motivació inicial va ser la transparència i la rendició de comptes als ciutadans. Però després va venir l'interès per promoure el creixement econòmic. L' *open data* genera serveis que s'utilitzen cada dia de la manera més natural".

Un exemple és Zillow, una companyia que fan servir milers de persones quan volen comprar una casa. El seu cercador agafa dades de diverses administracions públiques i ofereix resultats del nivell de renda de les famílies d'un barri, un mapa de colors basats en la seguretat de la zona, els centres educatius, els serveis sanitaris, els transports públics, etc. "Proporciona un mosaic d'informació que ajuda a prendre decisions", afegeix Merritt.

DESGAVELL DE DADES

A Catalunya encara no hem arribat a aquest nivell. L'obertura de dades ha de salvar molts obstacles, no només tecnològics sinó també d'organització interna i polítics. El ciutadà reclama que s'obrin dades públiques però no sempre es pot amb la celeritat que caldria.

Concha Catalan, del col·lectiu independent de transparència Opengov.cat, es queixa que s'hagin obert molts portals amb poques dades. "Voldríem tenir dades de la Guàrdia Urbana sobre accidents de trànsit o detencions per comissió de delictes; d'Educació amb els resultats de les proves de competències bàsiques, per assignatura, curs i centres d'ensenyament; pressupostos de les empreses públiques, la composició dels seus òrgans de gestió i el seu volum de facturació, beneficis i pèrdues, etc. Són dades que ja existeixen, pagades amb diners públics".

Marc Garriga apunta que el problema és que "cada administració ha obert sense cap coordinació generalitzada". "Com que no hi ha una harmonització de les dades, tampoc hi ha iniciatives transversals de diferents administracions entre municipis", afirma. Les poques iniciatives privades que proporcionen serveis encara s'anuncien com una novetat. Un exemple és Eixos.cat, de David Nogué. Fa uns deu anys que va crear un observatori econòmic però és ara quan comença a veure un rendiment econòmic. "Produïm dades i oferim a les empreses informacions que els ajuden a prendre millors decisions sobre el seu negoci. També fem estudis analítics a partir de les dades obertes del transport, població, del cadastre espanyol, etc. Així hem creat Biz Tarragona i MolletNegocis. Però trobem a faltar les mateixes dades de diferents ciutats, com Barcelona i Madrid, o entre municipis per poder comparar-les". Un altre exemple de negoci és Euroalert.net, que lidera José Luis Marín. Es tracta d'una web que agrega els anuncis de les licitacions d'administracions públiques de la Unió Europea. Els seus clients són empreses mitjanes exportadores que reben alertes de noves oportunitats a través del mòbil, però també anàlisis de seguiment de la competència, concursos del sector o del seu producte, estudis de mercat, etc. Marín confia que en els anys vinents sigui més fàcil l'agregació d'informació pública "però ara només demano que les dades obertes estiguin en formats reutilitzables i que no siguin PDFs".

La mateixa queixa té la plataforma Observatori Ciutadans Municipals (OCM). Al mes de novembre van publicar una nota en què acusaven l'Ajuntament de Barcelona de fer una obertura de dades "superficial i enganyosa". El seu portaveu, Enric Pons, remarca que "la manera que van presentar els pressupostos del 2015 denota un tractament infantiloides envers la ciutadania perquè mostrava informació reduïda i en formats tancats (PDF). Això no és transparència ni obertura".

Kevin Marill: conveixedor de la realitat catalana perquè Socrata ja és als portals de Gavà, Rubí i pròximament a Granollers, considera que a Catalunya per fer un pas més en l'obertura de dades cal salvar l'escull polític. "Teniu ciutadans que reclamen dades obertes, la capacitat tecnològica, tècnics de les administracions que saben com avançar..., però us falten polítics convençuts que no tinguin res a amagar i prenguin la decisió de tirar endavant, com va fer Obama". En cas contrari, apunta Gemma Galdon: "Estarem davant d'una campanya de màrqueting polític a la cerca i captura de vots, en què es considera el ciutadà únicament un generador de dades. Si no fem cas de les seves peticions, correm el risc de matar la gallina dels ous d'or per haver abusat de la seva confiança".

[ara.cat \(/\)](#)

SEGUIU-NOS

[Actualitat \(/\)](#) [Opinió \(/firmes/\)](#) [Ara TV \(/ara_tv/\)](#)

[El Diari \(/premium/hemeroteca/\)](#)

[La Botiga \(http://botiga.ara.cat/?ref=home\)](http://botiga.ara.cat/?ref=home)

[Política \(/politica/\)](#) [Món \(/mon/\)](#) [Economia \(/economia/\)](#) [Societat \(/societat/\)](#)

[Cultura \(/cultura/\)](#) [Esports \(/esports/\)](#) [Mèdia \(/media/\)](#)

[Xarxes/Tech \(/xarxes/\)](#)

© ARA [Manifest fundacional \(/manifest_fundacional.html\)](#) [Qui som \(/qui_som.html\)](#) [Mapa web \(/mapa_web.html\)](#) [Publicitat \(/publicitat.html\)](#) [Avis legal \(/avis_legal.html\)](#) [Contacte](#)

[\(/contacte.html\)](#) [Generalitat de Catalunya](#)
[Departament de la Presidència](#)

Subscriuiu-vos

Voleu rebre l'ARA a casa? Voleu tenir accés il·limitat a tots els continguts de l'edició digital? Consulteu la nostra [àrea de subscripcions](#).
[\(/https://subscripcions.ara.cat/?dis=a\)](https://subscripcions.ara.cat/?dis=a)

Newsletter

Si voleu rebre les notícies per e-mail, apunteu-vos al servei de newsletters de l'Ara.cat. [Doneu-nos la vostra adreça i trieu els enviaments que preferiu](#).
[\(/usuari/registre/dades_personals.html\)](/usuari/registre/dades_personals.html)

Disponible per a: [\(/apps.html\)](#)